



Krav 1
HOVEDOPPGJØRET
I STATEN

1. MAI 2016

Fra hovedsammenslutningen
YS Stat

Tirsdag 12. april 2016 kl. 13.00

Innledning

Til tross for lav oljepris, svekket kronekurs og økende arbeidsledighet innenfor enkelte sektorer i norsk økonomi, skapes det verdier – enten arbeidet foregår i offentlig eller privat sektor. Offentlig sektor er avgjørende for den samlede verdiskapningen i økonomien og privat sektors evne til å være konkurransedyktig. En solid kunnskapsbasert og omstillingsdyktig offentlig sektor som leverer tjenester av god kvalitet er et viktig konkurransefortrinn for norsk næringsliv. Staten er en kunnskapsbedrift som konkurrerer med andre sektorer i norsk yrkesliv om kompetent og kvalifisert arbeidskraft. Staten er avhengig av arbeidskraft med høy kompetanse, det være seg relevant real-, og/eller formalkompetanse. Det er viktig at staten kan tilby alle sine ansatte konkurransedyktige lønns- og arbeidsvilkår.

Frontfagsmodellen, som innebærer at den konkurranseutsatte industrien forhandler først og legger rammene for de seinere oppgjørene, er en av bærebjelkene i den norske modellen. Dette sikrer en forsvarlig lønnsvekst. YS Stat legger til grunn at alle grupper og aktører støtter opp om modellen. Skal frontfagsmodellen fungere og ha legitimitet, forutsetter det at ansatte i stat og kommune sikres en lønnsvekst over tid på nivå med oppgjøret for frontfaget.

Regjeringen er tydelige på at det i den nåværende økonomiske situasjonen er av kritisk betydning at privat forbruk ikke svekkes. Det at brede grupper har mulighet til å opprettholde sitt forbruk er viktig for den samlede norske økonomien. YS Stat er derfor opptatt av Statens ansatte i den situasjonen Norge nå er i, ikke mister kjøpekraft .

Bakgrunnen for oppgjøret 2016

En koordinert lønnsdannelse og et godt inntektspolitisk samarbeid har vært viktige faktorer for norsk økonomisk utvikling. Frontfagsmodellen bidrar til en forsvarlig lønnsvekst og fordeling av verdiskapningen. YS Stat legger til grunn at alle grupper og aktører støtter opp om modellen.

Tall fra TBU for perioden 2010-2015 viser at samlet lønnsvekst for industrifunksjonærer i denne perioden har vært mer enn et prosentpoeng bedre enn lønnsveksten for statsansatte. Industrifunksjonærene har følgelig over tid hatt en bedrelønnsutvikling i forhold til statstilsatte, som YS Stat mener bør ses på i hovedtariffoppgjøret 2016 jfr Holden III rapporten.

Viser til tabell 1.1 på neste side.

Tabell 1.1 Årslønnsvekst fra året før i prosent for noen store forhandlingsområder. Per årsverk

	NHO-bedrifter i industrien				Kommuneansatte				Spekter-bedrifter			
	Industri- alt	Industri- arbeidere	Industri- funksjonærer	Virke- bedrifter i varehandel ¹	Finans- tjenester ²	Offentlig forvaltning ³	Statsansatte ⁴	Kommuneansatte i alt ⁵	Undervisnings- ansatte	Øvrige ansatte	Helsefore- takene ⁶	Øvrige bedrifter
2006	4,3	3,6	4,6	4,2	5,6	4,0	4,5	3,9	2,6	4,5	3,7	4,8
2007	5,3	5,5	5,7	5,0	5,2	4,9	5,1	4,8	3,6	5,3	4,9	5,3
2008	6,1	5,7	6,3	4,4	9,2	6,7	6,7	6,7	5,7	7,1	6,5	6,2
2009	4,2 ¹	3,9 ¹	4,5 ¹	1,8 ¹	0,4 ¹	4,6	4,4	4,6	4,4	4,7	5,1	4,0
2010	4,1	3,6	4,3	3,6	5,9	3,7	4,5	3,7	3,6	3,7	3,5	3,5
2011	4,6	4,4	4,7	3,6	4,9	4,2	4,2	4,3	4,3	4,3	4,0	4,1
2012	4,2	4,1	4,1	3,3	3,0	4,0	4,1	4,1	4,0	4,1	3,7	4,2
2013	3,9	3,5	4,3	4,0	6,7	3,7	3,5	3,7	3,2	3,9	3,8	3,6
2014	3,3	3,0	3,2	3,5	2,9	3,3	3,4	3,2 ⁴	2,3 ⁴	3,7 ⁴	3,4	3,3
2015	2 ½	2 ½	2 ½	3,3	4,2	3,1	2 ¾	3 ¼ ⁴	4 ⁴	3 ¼ ⁴	2 ¾	2 ¾
2005-2010	26,4	24,4	28,1	20,5	29,0	26,3	27,8	26,0	21,5	28,0	26,0	26,2
Gj sn per år	4,8	4,5	5,1	3,8	5,2	4,8	5,0	4,7	4,0	5,1	4,7	4,8
2010-2015	19,9	18,8	20,3	19,0	23,6	19,7	19,3	20,0	19,1	20,8	18,9	19,3
Gj sn per år	3,7	3,5	3,8	3,5	4,3	3,7	3,6	3,7	3,6	3,8	3,5	3,6
Årslønn 2014, per årsverk	538 700	431 100	669 500	-	-	486 400	524 300	462 000	507 200	447 800	523 900	492 100
Årslønn 2014, helseansatte	-	-	-	457 700	659 300	-	-	-	-	-	-	-
Antall årsverk 2014	172 000	91 500	80 500	84 000 ¹	30 700 ²	615 200	142 200	374 300	88 800	285 500	98 700	46 500

¹ Lønnsvekstallene er for helseansatte.

² Forretnings- og sparebanker og forsikringsvirksomhet som omfatter noen flere grupper enn forhandlingsområdet bank og forsikring. Lønnsvekstallene er for helseansatte. Bortsett fra: 2009, 2012 og 2014 trakk bonusbetalingene opp lønnsveksten i perioden 2005-2015.

³ Et velnet gjennomsnitt av vekstallene for statsansatte, kommuneansatte og ansatte i helseforetakene. Antall årsverk i hver gruppe er brukt som vekt.

⁴ Eksklusiv de statlig eide helseforetakene. Fra og med 2015 er datagrunnlaget basert på A-ordningen. Med bakgrunn i dette er det foretatt korrigeringer i lønnsdataene som er innmeldt for årene 2013 og 2014 for forsvarst. Korrigeringene endrer nivåtallene for 2013 og 2014.

⁵ Omfatter ansatte i kommunene, fylkeskommunene og andre virksomheter som er medlemmer i KS, herunder bedriftsmedlemmer. Tallene omfatter også stillinger med hovedsakelig lokal lønnsdannelse og undervisningsstillinger med hovedsakelig sentral lønnsdannelse.

⁶ For ansatte i konflikt i 2014 ble virkningstidspunktet forskjøvet. Dette trakk årslønnsvekstanslaget i 2014 ned med 0,2 prosentpoeng i hele kommunesektoren, og med 0,9 prosentpoeng for undervisningsansatte. Konfliktene har trukket opp årslønnsveksten i 2015 for kommuneansatte med 0,2 prosentpoeng og for undervisningsansatte med 0,9 prosentpoeng. For øvrige ansatte ble ikke årslønnsveksten påvirket.

- Beregnet på Spekters tallmateriale fram til og med 2009, og fra 2010 beregnet på tallmateriale fra Statistisk sentralbyrå.

¹ Lønnsveksten fra og med 2008 er etter ny næringsstandard, se vedlegg 2 NOU 2015: 6 Sammenlignet med veksten fra 2007 til 2008 og tidligere år, vil det være et brudd i tidsserien.

² Helseansatte

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Beregningsutvalget

Kravet

YS Stat mener at den økonomiske situasjonen i Norge tilsier at primærkravet blir å opprettholde kjøpekraften for de statstilsatte. Videre finnes det et dokumentert historisk etterslep i forhold til industrifunksjonærene, og YS Stat vil også kreve å få kompensert hele eller deler av dette etterslepet.

YS Stat prioriterer generelt tillegg til alle på A-tabellen, både kroner og prosent. Fastsettelse av knekkpunktet skal bidra til å styrke kvinners lønnsutvikling i forhold til menn.

YS stat krever avsetning til lokal forhandlinger. Den lokale potten skal inkludere resirkulerte midler.

YS Stat krever at det blir foretatt tekniske grep i det sentrale oppgjøret for å sikre reelle lokale forhandlinger. Dette gjelder «ikkeøkonomiske» grep knyttet opp mot Hovedtariffavtalens vedlegg 1 og 2.

YS Stat krever at det i tariffperioden nedsettes et partssammensatt utvalg med mandat til å gjennomgå og foreslå endringer i Hovedtariffavtalen med sikte på et modernisert og forenklet lønnsystem. YS Stat forutsetter at partene i årets hovedtariffoppgjør blir enige om klare føringer for dette arbeidet. Økt lokal lønnsdannelse må forutsette reell tvisteløsning. Videre at de lokale parter innehar den nødvendige kompetanse.

Når det gjelder fellesbestemmelsene vil YS Stat komme tilbake med krav på disse.

Pensjon

YS Stat avventer utspill fra ASD om prosess knyttet opp mot en ny offentlig tjenstepensjonsordning. YS Stat vil vurdere å bringe temaet inn i årets forhandlinger.

YS Stat tar forbehold om nye og/eller endrede krav.

Pål N. Arnesen
Leder YS Stat